

Nagyváradai Estilap

Szerkesztőség:
Károly herceg-utca 6. sz.

Szerkesztésért felelős:
MARTON MANÓ
főszerkesztő

X. évfolyam
253. szám

Kiadóhivatal:
HEGEDÜS HIRLAPIRODA
Bul. Reg. Ferdinand

Oradea—Nagyvárad
Kedd, 1928 november 6

Maniu Gyula tegnap a régenstanács előtt kijelentette, hogy csakis tiszta nemzeti parasztpárti kormányt hajlandó alakítani

A pártvezérek audiencián a régenstanácsnál. — Jorga—Averescu—Lupu-kormányról is beszélnek. — Mit csinál Titulescu?
A kormány bukásának hiteles története

A kormány lemondásának hírével első hallásra, majdnem úgy volt az ország, mint a klasszikus mese pásztorai a pásztorgyerekek „Farkas! Farkas!” kiáltásával, — persze, mással behelyettesítve a mesebeli féltélem érzését. A bukaresti sajtónak éppen az a része, amely egyébként szerkesztés, információ és más alkotó elemek tekintetében leginkább megközelíti az európai nívót, — éppen ez a néhány lap évek óta annyira mindennaposan, annyira refrénszerűen ismételte a mindenkor Bratianu-kormány távozásának közeli lehetőségét, hogy lassan-lassan önmaga is szkeptikusan kezdte regisztrálni ezeket a vágyzúrt gondolatokat. Az ország közvéleménye sem vette már többé komolyan ezeket a híreket, amint hogy nem váltak be azok a prognózisok sem, amelyek majd március közepére, majd későbbi rövid időközű dátumokra jelezték Bratianu távozását és Maniu Gyula pártjának, a román nemzeti parasztpártinak hatalomra jutását.

Ilyen előzmények után éppen nem csoda, ha a közvélemény figyelembe sem vette az elmúlt hét végén bukaresti és erdélyi lapokban megjelenő közleményeket, a kormány akut válságáról. Hogyan!? — kérdezhették sokan magukban, — hát éppen most, a mikor közel egyeztetendő tárgyalások után, végre valóban elért Vintila Bratianu ahhoz a ponthoz, amelyen talán még meg lehet állítani a közgazdasági élet katasztrófáját: a kölcsönszerződés aláírásához — hát éppen most veszítette el az alkotmányos tényezők bizalmát? Most, amikor feladott elveiből („A magunk erejéből!” — értd: külföldi tüke segítségével nélkül) annyit, hogy (mint ömaga keserűen mondotta) maga sem ismer többé rájuk, — feladott csak azért, hogy a közgazdaság történelmében szinte páratlanul súlyos feltételű kölcsönt megkapja — éppen most fog lemondani, hogy aztán az ő „tizenegyhónapos fáradozásainak gyümölcsét más kormányalakulat szedje le?” Nem csoda hát, ha a nagyközönség és a beavatottak egyaránt szkeptikusan fogadták a válságról szombatig kolportált híreket.

Amde a pásztorgyerekek kiáltása (persze, nem segélykiáltás!) ezúttal igazat jelzett. Szombaton késő délután (félnapal később, mint külföldi nagy városokban) Nagyváradra is elhatott a bukaresti földindulás rezgése. Lázás volt nálunk is az utca, a kávéház, a klub, az üzlet — minden, ahol sok ember jár. A kormány lemondott! — semmi kétség, hivatalos jelentés szövege.

És csak természetes, hogy politikusok és „miser contribuens”-ek, — szegény adófizető polgárok — fantáziája egyaránt felszabadult. Maniu Gyula nevét lehetett hallani a legtöbb ajaktól! Csodálatos, penelope-i tú-

relme lehetett ennek a férfinak, aki ilyen állhatatosan meg tudott maradni az ellenzékiesség térjettlen állapotában, anélkül, hogy a kérőknek akárcsak ígéretet is tett volna! Azaz... amint szombaton este sem, úgy ma sem lehet még tudni: közel tízéves várakozás után megötte az, amit Maniu Gyula és hívei várnak? Mert a politika színjátékát sehol sem a tények kerülhetetlen logikája irányítja — és minket az utolsó években nem egyszer értek — enyhén szólva meglepetések. Így a Maniu Gyuláé mellett sűrűn emlegetik Nicolae Jorga-nak, a nagy történetírónak és politikusnak nevét a jövő miniszterelnök-

séggel kapcsolatban. És sűrűn felbukkant Titulescu névleges külügyminiszter, tényleges londoni követ, továbbá Presan tábornok, volt vezérkari főnök, (volt átmeneti miniszterelnök), ugyancsak Barbu Stirbey herceg, — tavaly júniusi miniszterelnök — neve is. De a kormányválságok fejleményei — tapasztalatok alapján tudja mindenki — kiszámíthatatlanok és a deus ex machina-nak mindig nagy szerep jut bennük....

Az alábbiakban közöljük bukaresti tudósítónk táviratait az európai viszonylatban is jelentőséggel bíró fordulat körülményeiről:

A válság első 24 órájának története

egyezményt, viszont nem akarja a régenstanács még néhány hónapig uralmon hagyni őket, holott erre az időre feltétlen szüksége volna, hogy a kölcsönt és a stabilizációt megvalósítsa.

a régenstanács nem hisz olyan koncentrációs kormány

lehetőségében, amely két-három hónapig a jelenlegi parlamenttel együtt tudna működni; végül, a régenstanács hajlik olyan megoldás felé, hogy átmeneti kormány alakuljon semleges személyiség vezetésével.

A miniszterek Mária özvegy királynénál

E tényekhez hozzájárult még egy:

Duca belügyminiszter pénteken este Mária özvegy királynénál volt audiencián, miután Vintila Bratianu már csütörtökön este volt ott. A belügyminiszter azért ment az özvegy királynéhez,

hogy megvilágítson előtte egy kérdést, amely a városban merült fel, amikor Duca a miniszterelnökséget is vezette.

— Vintila Bratianu szabadságideje alatt.

Az audiencia alkalmat nyújtott arra, hogy aktuális ügyeket is megbeszéljenek. Anélkül, hogy konkrétan, pontosan beszéltek volna a politikai helyzetet érintő dolgokról. Duca olyan impressziót szerzett, a melyek a kormányra nézve kedvezőtlenek voltak.

Ez is hozzájárult aztán Vintila Bratianu magatartásához.

A lemondás a kamara előtt

Hogyan folyt le a kamara szombat délutáni ülése, amelyen Vintila Bratianu az — egyesek véleménye szerint — Románia történelmében korszakalkotó fordulatot bejelentette, az már ismeretes a kö-

zönség előtt. A hangulatról, a mely ezen az ülésen uralkodott, így ír a bukaresti sajtó:

Máig még sohasem tapasztalt pontossággal jelennek meg a képviselők, előzönlök a padsorokat, még fél háromkor. Mindenütt cso-

portokban suttogva tanácskoznak és tárgyalják az eseményeket, a haldoklóra jellemző vak reménnyel, mely még a halál kapujában is jobbulást vár. Pontosan egynegyed négykor megjelenik Saveanu, a kamara elnöke. Feketébe öltözött, ami megütközést kelt. Saveanu temetésre jön és tartja magát az etikethez. Nem hiába volt ő a parlament ceremónia-mestere. Rögtön megrohanják mindenfelől kérdésekkel. Saveanu minden felelete: rendelkezés. A kamara közeli feloszlását előrelátva, parancsokat ad a tisztviselőknek. E gyászos előkészületek átalakítják az ex-kamara tagjainak megütközését páni rettegéssé.

A tekintetek kérdőleg irányulnak a belépő dr. Lupu felé. Őt követi Cipaianu. A volt méltóságok kerülnek bármi magyarázatot.

A gongútásra elül minden zaj. Vintila Bratianu lép be; egy csoport képviselő veszi körül. A miniszterelnök vidám, mosolyog mindenre.

— Habár még nem is adtam meg a magyarázatokat a kamarának — mondja Bratianu — mégis már látom, hogy helyeslését fejezi ki a kormány magatartásáért!

(Hosszas tapsok és megismételt teszénnyilvánítások a többség padjaiból. Sokan dobognak a lábaikkal. Bravo! Hurrá!)

— Képviselő urak — folytatja Bratianu — eszükbe juttatok önöknek egy szót, amelyet gyermekkoromban hallottam két embertől, akik a mi történelmi multunkban hatalmas és jelentős szerepet játszottak. Ezek Costache Rosetti és Jon Bratianu (Vintila édesapja. Szerk.) voltak a régi küzdőtársak. Mikor C. Rosetti elhatározott valamit, azt mondotta: „Nincs szükségem, hogy megkérdezzem Bratianut, mit gondol. Ő éppen úgy fog határozni, mint én!”

Prima tűzifát

legutányosabban házhoz szállít
Neumann lakkereskedő
P. Alba Julia (Bunyitai-liget) 2-a.
Telefon 499 963 Telefon 499

Ujraéled a remény, midőn Bratianu kijelenti:

Elrendeződött!

Óriási elképedés. Ragyogó tekintetek, hiru reményben égő arcok.

a lemondást elfogadta a régens-tanács! — zárja szavaiat Bratianu.

Dermedt pillanat következik. Az-

után a volt többségi csoportokba gyűlnek és tárgyalják a „vezér magatartását.

En határozok itt, tudván, hogy egy még a lelkünk is! (Nagy tetzés).

Más csoportok (és nem nehéz kitalálni, hogy kik lehettek bennük) nagy meglepéssel tárgyalták a

párt egységét megmentő lemondást. Persze Bratianu megőrzi vidámságát és az újságírók csodálkozására kijelenti:

— Csak akkor lennék szomorú, ha tudnám, hogy rosszat tettem.

... Hát ilyen atmoszférában jelentették be a kormány lemondását.

A pártvezérek audienciája

ígyekszik megoldani a nehéz problémát.

Egyébként a Jorga-párt vasárnap Bukarestben nagygyűlést tartott, amelyet felvonulás előzött meg. A gyűlésen Jorga professzor nagyszabású expozét tartott. A helyzetet igen súlyosnak látja. Nagy szenzációt keltett a beszédnek az a része, amelyben bejelentette, hogy

Averescuékkel megállapodást kötött és a gyűlésen az Averescu-párt két kiküldöttje már részt is vesz.

Carol hercegről is nyilatkozott Jorga. Azt mondotta, hogy

a herceg nem jön soha többé az országba.

Averescu-Jorga-Lupu egy fronton

Bukarestből jelentik: Megalakult az Averescu-Jorga-Lupu blokk. Szombatról vasárnapra virradó éjszaka a három párt

Beszéde végén a következőket mondotta:

— Adja Isten, hogy ne érezze az ország azt, hogy tudásomat és energiámat a belpolitikai életben nem gyümölcsozttam!

Felszólalt a két Averescu-párti kiküldött is. Végül a kongresszus határozati javaslatot fogadott el, amelyben Jorga-kormányt követelték.

Bukarestből jelentik: A nemzeti parasztpárt vezérőbízott-sága vasárnap délután öt órakor tartott ülést, amelyen Maniu beszámolt az audiencia eredményéről. A gyűlésről hivatalos kommuniké nem adtak ki. Azt hiszik, hogy döntés nem lesz mindaddig, amíg Titulescu haza nem jön. Érkezését csak keddre várják.

A legújabb parasztpárti kormánylistája

amely a lapokban megjelent, a következő:

Miniszterelnök és ideiglenes külügyminiszter: Maniu Gyula.
Belügyminiszter: Vaida Sándor.

Belügyi államtitkárok: Sever Dan és Edvard Mirto.

Pénzügyminiszter: Popovici Mihály.

Kereskedelemügyi miniszter: Madgearu.

Munkaügyi miniszter: Gavruceanu.

Kultuszminiszter: Sever Bocu

Közüktatásügyi miniszter: Mironescu.

Igazságügyminiszter: Junian.
Közlekedésügyi miniszter: Ioanicescu.
Közümunkaügyi miniszter: Pan Halipa.

Egészségügyi miniszter: Costacescu.

A gazdasági élet meglehetősen idegesen fogadja a hirtelen bekövetkezett válságot. A nemzeti parasztpárt köréből hangoztatják, hogy idegességre semmi ok nincs. A nemzeti parasztpárt megbízást kap kormányalakításra.

kész gazdasági programmal fog jönni, amely nagy mértékben meg fogja javítani a helyzetet.

Bratianu a régensnácsonál

Mint Bukarestből jelentik, a régensnácson ma, hétfőn délután fogadja Vintila Bratianut. Kedden délután nagy politikai bankett lesz az Athene-Palacéban; ez alkalommal a liberálisok részéről fontos nyilatkozatok hangzanak el.

Croitor pentru Domni

M. BOBITAN

előkelő divat szabó.
Parcul Eminescu 26 szám.

Őszi kalapudonságok érkeztek
Többi uri divatüzletébe

Heyman-Szinkör

Ma 5, 7 és 9 órakor:

Ember ember ellen
Harry Piel
legszenzációsabb filmje.

Holnaptól kezdődőleg:

A Morál

Ellen Richterrel.

Filmpalace

(Sas palota)

Ma 5, 7 és 9 órakor
utoljára;

Dr Bessel
kettős élete

A főszerepben:
Eszterházy Ágnes grófnő.
Rendes helyárak!

Holnap először:

Egy kis
csipkés nadrág
Jenny Jugo és Werner Krauss

Apolló mozgó

Hétfőn utoljára:

Metro-Goldwyn gigantikus
remekműve

Ökölharc
Emberek és
népek csatája

Holnaptól kezdve:

Férfiak
prédája

Mally Delschaft a főszerepben

Holnap: Egy kis csipkés nadrág Filmpalaceban

A külföld véleménye

A kitünő hírszolgálat következtében távoli nyugati metropolisok hamarabb tudták meg a román kormány bukásának hírért, mint a belföldön például Nagyvárad.

Mint Belgrádból jelentik, a Bratianu-kormány lemondásának híre Jugoszláviában nagy szenzációként hatott. Hasonlóképpen a magyar és az osztrák lapok is vasárnapi számuk első

oldalán, feltűnő tipográfiával közlik az eseményt.

A berlini sajtóorgánumok közül a százszázalékos megbízhatósággal értesült. „Berliner Tageblatt” kommentálja elég hosszan az eseményt. Azt írja a német világ, hogy a romániai politikai pártok már régóta azon a véleményen vannak, hogy a kölcsönt és a lejstabilitációt a liberális kormány meg-

nemvalósíthatja, mert e kormánnyal szemben az egész román nép ellenséges érzületet mutat. Bizonyos, hogy a régensanácshoz koncentrációs kormány alakítására irányuló terve nagy nehézségekbe fog ütközni. A főkérdés azonban az, hogy most a Bratianu-kormány lemondása után, szabad választások legyenek.

A „Vossische Zeitung” felteszi a kérdést: vajon Maniunak, ha kormányra kerül, sikerül-e titáni harcot eredményesen megvívni az uralkodó liberális párt erősen begyökeresedett hatalma ellen?

WEDGWOOD EZREDES VÁRAM MŰGATÁSÁNAK PROGRAMJA

Wedgwood ezredes Nagyváradra érkezése alkalmából a Keren-Hajjesszód elnöksége az alábbi hivatalos közleményt teszi közzé:

1. Wedgwood ezredes kedden déli 12 órakor érkezik automobilon Arad felől. A Keren-Hajjesszód elnökségének küldöttsége fogadja az aradi-uti vámnál. 2. Kedden déli fél egy órakor hatóságok, egyházfők, egyesületek tisztelgése és üdvözlése az Újságíró-Klubban.

3. Déli egy órakor a Keren-Hajjesszód elnöksége lunchot ad Wedgwood ezredes tiszteletére, ahol kizárólag meghívott vendégek vehetnek részt.

4. Délután fél három órakor Wedgwood ezredes és kísérete elutazik a kolozsvári gyorsvonattal.

A Keren-Hajjesszód elnöksége ezúton kéri a város közönségét, hogy mindazok, akik a meghívót az idő rövidsége miatt eddig nem kapták meg, igényüket dr. Bárdos Imre elnöknel (Bulv.Reg. Ferd. 14, telefon 3-66) vagy Blum Zsigmond főtitkárnál Rimanóczy-u. 4. szám I. em. bejelenteni szíveskedjenek.

A kiváló nagy államférfi elutazásánál a nagyállomáson minél számosabban vegyenek részt.

LEGUJABB

Maniu Gyula előtérben

Lapzárta után jelentik:

A szombaton keletkezett izgalom mára csökkent. A politikai helyzet minden bizonytalanság ellenére is kezd megszilárdulni. Általában kétségtelenné látják már, hogy Maniu Gyula mindenképpen a kormány élére került, akár koncentrációs kabinet, akár tiszta nemzeti kormány következik.

Dr. Lupu a régensanács előtt lefolyt audienciáján nyilatkozva még a következőket mondotta:

— A magam részéről én is a koncentrációs kabinet mellett foglaltam állást és elnökül Maniu Gyulát ajánlottam. A véleményem az, hogy szigorúan limitált programu kormány következzen, amely a külföldi kölcsönnel, a stabilizációval és a választások tiszta levezetésével lenne megbízva.

— Az ország hangulatát tekintve, kétségtelenné találom, hogy a választások után így is a nemzeti párt kerülne többségre.

Mint Bukarestből táviratozzák, az összes pártok vezetőségei permanenciában vannak és az értekezletek egymást követik. Nagy feltűnést keltett, hogy Suciu Lupu-párti képviselő belépett a nemzeti pártba.

Titulescu táviratot intézett a régensanácshoz, amelyben bejelentette, hogy Londonból ma délelőtt 11 órakor elutazik és szerdán délután érkezik meg Bukarestbe. Miután Titulescut a régensanács táviratozta haza, nem tartják valószínűnek, hogy megérkezése előtt a kormányválság ügyében döntés legyen.

Egyes lapok arról adtak hírt, hogy Averescu-Jorga és Lupu-párt fuzionáltak egymással. Ezt a hírt most két oldalról is a legreálisabban megcáfolják.

Ugyancsak nyilvánosságra került az a hír, hogy a nemzeti párton kívül az összes többi pártok között megállapodás jött létre, mely szerint, ha a nemzeti párt kerül kormányra,

egyetlen párt sem vesz részt a választásokon. A liberális párt részéről ezt a hírt is határozottan megcáfolják. Kijelentik, hogy a választáson minden körülmények közt részt vesznek és nem követik Maniuek példáját, hanem a parlamentben is gyakorolni fogják a kontrollt.

A nemzeti parasztpárt ezt úgy kommentálja, hogy erkölcsi lehetlenség volna a pártoknak a választástól való távolmaradása, mert ezzel csak azt lepleznék, hogy tulajdonképpen nincs is pártjuk és nem is állanak tömegek a hátuk mögött. Talán még hirmondó sem kerülne be közülök a parlamentbe.

Egry Gergely sajtópárt indít Gombos Ulpiu Traian ellen

A volt polgármester tiltakozik a 15 millió panama vádjá ellen

A szombati lapokban Gombos U. raján, a Comisia interimara helyettes elnöke, súlyos vádakkal illeti az állandó választmányt. Az elmúlt hónapokban Gombos állítása szerint „15 milliót loptak” a várostól. A vádra vonatkozólag kérdést intéztünk Egry Gergely volt polgármesterhez, mint, akit legközelebből érint.

— Nem vitatkozhatom ezzel az urral, — mondta Egry. — Laikus,

a dolgokhoz nem ért. Az ilyen emberrel szemben nincs más hátra, mint a sajtópárt.

— A nagyközönség tájékoztatására, kötelességemnek tartom közölni, hogy a városnál minden kiutalás a pénzügyi osztály és a számvevőség írott jelentése alapján történt. Minden szállítás és munka csak azután került kifizetésre, miután az átvételi bizottság átvette és a p. ü. osztály és

a számvevőség a kifizetést írásban javasolta.

— Ennek az urnak többé sem írásbeli, sem szóbeli nyilatkozatára, nem válaszolok. A vele való polemizálás lealacsonyítana engemet és az a látszat merülne föl, hogy tisztázni akarom magam. Pedig nekem nincs mit osznom.

— Ez az utolsó szavam a nyilvánosság előtt. A többi a bíróságra bízom.

Pusztító árvizek Olaszországban

Rómából jelentik: Felső-Olaszországból még mindig katasztrofális árvizekről érkeznek táviratok. Brescia mellett, egy Farlo nevű faluban száz lakást kellett kiüríteni. Porto-Oglioban egy főnőgyárat és hatvan házat sodort el az árvíz. Zambano mellett a Noce folyó hidját elsöpörte a víz, a Sole völgyben három hidat sodort magával az áradat és Fassa-völgyben egy egész falut, Vicenza mellett az Astico szintén kiöntött, a Po veszedelmesen árad és minden pillanatban várható a katasztrofális pusztítása.

A tönkrement Welcer Miksa törvényszék elé került, mert nem tudta visszafizetni a főpincéri kauciót

A háború utáni időkben vált ismert alakjává Nagyvárad éjszakai életének Welcer Max, a kitünő vendéglős, aki fücska keverék nyelvével hamar népszerűvé tette magát. Welcer Max előbb a Palace-étterem, majd a Delfin mulató tulajdonosa lett és üzleti sikerei

hamar gazdaggá tették. A dekonjunktura azonban Welcer Max vállalkozásait is megölte és legutóbb a Rózsabokor vendéglő társtulajdonosaként próbált szerencsét. Welcer itt átvett főpincérétől, Eisler Józseftől 60.000 lei óvadékot. A Rózsabokor tönkrement, nem

kísérte tovább a szerencse Welcer Maxot, aki annyira jutott, hogy a főpincéri kauciót is elvesztette, nem tudta visszaadni.

A főpincér óvadéka miatt a törvényszék elé került Welcer Max, amely ma tárgyalja a tönkrejutott vendéglős ügyét.

ALAPTALANOK A VÁDAK GERLEI LÁSZLÓ ELLEN

Az Estilap egyik minapi számában a rendőri sajtóiroda felhatalmazása alapján megírtuk, hogy Nagyvárad városa sikasztás miatt fölieleltest tett Gerlei László, az időközben megszűnt Színházi-étterem tulajdonosa ellen. A lefolytatott vizsgálat során Gerleinek sikerült bebizonyítania, hogy semmiféle illegális dolgot nem követett el. Így az eljárást Gerlei László ellen a mai napon megszüntették.

SPORT

Nac-Crisana 2:0 (0:0)

(Bajnoki. Bíró: Balogh János)

Igen élénk érdeklődés előzte meg a NAC-Crisana mérkőzést, mivel annak eredményétől függött, hogy az őszi fordulóban, melyik csapat ragadja magához a vezetést? A mérkőzés eleinte változatos volt, mivel a NAC védelmének és a Crisana háttér-veinek gyakran kell közbe lépnie veszélyes helyzetek elhárítására. Az első negyedóra után a NAC többet van frontban s nagyon szép kombinációs játékot mutat. Sternberg, Rónai, Róth I. irányítják a játékot, ami több kornehez juttatja a Nacot. Rónai néhány veszélyes lövését Lisztes fogja; Török III. és Róth II. labdái célt tévesztenek. Az ostrom alól a Crisana kapuja nem tud felszabadulni, sőt Róth II. beadásából

Rónai ritkán látott hatalmas lövéssel gólt ér el.

Néhány perc múlva Török III. centerét Romaneszkú stoppolja s a résen álló

Rónai bevágja a labdát.

A gyorsan elért gólok ellenére, a Crisana lelkesen küzd.

A második félidőben

a NAC nem fejt ki olyan szép játékot, mint az első félidőben, míg a Crisana a tempót fokozza: minden labdára startolnak játékosai. A Nacot akadályozta, hogy Wittenberg és Török III. múlt heti sérülései kiujultak és ők ezért rendkívül óvatosan játszottak. A bíró két 11-est ítelt a NAC ellen, melyek közül az elsőt kapu fölé lötték, a másodikat Ströck ki-védte.

A Nachól Rónai, Róth I., Sternberg és Hermann voltak a legjobbak. A Crisana-ból Carlach, Bulzau, Muresan és Lisztes a kapuban, tündek ki Balogh János bíró ennyire „indisponáltan” nagyon régóta nem bíraskodott.

**Bőr- és kötött keztyűk
legolcsóbban
Klein Vilmosnál**

Crisana ifj. — NAC ifj. 4:1 (2:1)

(Bajnoki. — Bíró: Boccan)

A jóval nagyobb fizikummal rendelkező Crisana biztos győzelmet aratott a NAC-ifjak felett. A Crisana ifik legjobbjai Plesa, Stefanescu és Magó voltak. A

**Hócipőgummitalp
gyári lerakat:
CYKLCOMERC
Bulv. Reg. Ferdinand 25.**

Nac ifik közül Atilla, Weisz, Krausz és a kapus voltak jók.

Crisana I-b-NAC I-b 1:0 (0:0)

(Szövetségi díjért. — Bíró: Fonku)

Unalmas játék, amelyből Békai

N. S. C.—Makkabea 2:0 (0:0) bajnoki

A Makkabea nem egészen megérdemelt vereséget szenvedett Nagyszalontán, a nagy formában levő NSC-től. A gólokat Domján és Hízó rugták.

A Makkabeából Csinos kapus, Fülöp, Maxi, Hittner, a halvesor és Klein Izi, az NSC-ből Patócs, Bajor, Kocsis, Budó és Domján váltak ki. Schmidt rosszul bíraskodott a szalontai közönségtől való félelmében, sok hibát csinált a Makkabea kárára.

VIDEKI EREDMÉNYEK

Kolozsvár: Hagibor—Sodrony-
ipar 1:0 (1:0.)

Románia—RMS 7:1.

KIAC—Universitatea 3:0 (2:0.)

(Bajnoki meccsek.)

Marosvásárhely: Mures—MSE
3:0 (0:0.) (Barátságos.)

Arad: Glória—AAC 3:2 (3:1.)

A második félidőben a közönség beront a pályára, óriási botrány. A meccs félbeszakadt. „Barátságos” mérkőzés!

AMTE—Tricolor 6:1 (1:0.) (Barátságos.)

Temesvár: Kinizsi—TMTE 1:0
(1:0.)

TAC—Politechnica 2:0.

Kadima—Rapid 0:0. Elmaradt
bajnoki mérkőzések.

Resica: Banatul—UDR 1:0
(0:0.) Barátságos.

KÜLFÖLD:

Hungária—Teplitzi FK 4:4 (3:1)

A Hungária sokkal többet volt fölényben, mint ellenfele. Ez azonban csak gólrá törekedett és sikerült is kiegyenlítése. Skvarek (3), Véber, illetve Kraticwil, Habelstrom (2) és Half lötték a gólokat.

Ujpest — III. ker. 5:0 (2:0.)

Ströck Albi csapata végre magára talált és hatalmas győzelmet

Klein Vilmos

harisnyái a legjobbak.
Bul. Regele Ferdinand 3.

aratott a III. kerületiek felett. A gólokon Spitz (3), Auer és Wetzler osztozkodtak.

Ferencváros—Sabária 4:2 (3:1).

A „nagy” Rapid győzelem után a Ferencváros biztosan verte a

(Crisana) és Amocki (Nac) játékosokat az első félidőben a bíró ki-zárta. Az egész mezőnyben csak a két kapus és Berger (Nac) voltak jók.

Bocskay—Nemzeti 3:1 (0:0)

Józsefváros—BAK 2:1 (0:0.)

Ujpest—Szemere 5:0 (4:0.) Szövetségi díj, melyben Ujpest tartalékcsoportja pontvesztés nélkül, impozáns gólaránnyal vezet.

A kerületi ping-pong bajnokság
eredménye.

A Törekvés rendezésében lebonyolítják a kerületi ping-pong-bajnokságot. A verseny lapzárta-
kor még folyik.

Női egyes I. osztály:

1. Molnár Annus Makkabea; 2. Liszka Manci NSE; 3. Papos Irma Makkabea és Örömi Pipi NSE.

Vegyes páros:

1. Liszka NSE—Salamon Nac; 2. Molnár—Schlesinger Makkabea; 3. Papos—Goldstein Makkabea.

Női páros:

1. Liszka—Örömi NSE; 2. Molnár—Papos Makkabea.

Csapatverseny:

1. Nac, 2. Makkabea a, 3. Makkabea b, 4. Törekvés és NSE.

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR:

Hétfő, nov. 5., este 8 órakor: Házibarád. 8. sz. A) bérlet. Sorozatsz. 50.

Kedd, nov. 6., este 8 órakor: Krétakör. Klabund világhírű ujdonsága. Az európai színpadok legragyogóbb szenzációja. Napi bérlet 9. sz. B). Sorozatsz. 51.

Szerda, nov. 7. Az ember, az állat és az erény. Pirandello háromfelvonásos komédiája. Ujdonság: először. Napi-bérlet 6. sz. C) bérlet. Sorozatsz. 52.

Csütörtök, nov. 8. Éva grófnő.

Kötött kabátok, puloverek
legnagyobb választékban

Klein Vilmosnál

Operette ujdonság 6-odszor. Bérletszűnetben. Sorozatsz. 53.

Péntek, nov. 9. Román előadás. Szombat, nov. 10., d. u. fél 4 órakor: Csárdáskirálynő. Operette repriz. Karácsonyi Illy, Betegh Bébi, Solyom, Ihász föléptével. Mérsékelt helyárakkal. Sorozatsz. 54.

Szombat, nov. 10., este 8 órakor: Pillangókisasszony. Opera-előadás; Kelmay Ilonka, Andreescu és Jarotzky vendégjátékával. Opera helyárakkal. Napi-bérlet 7. sz. C) bérlet. Sorozatsz. 55.

Szombat, nov. 10., éjjel egyegyed 12-kor: Fügetalevél. Párisi operette-repriz. Csak felnőtteknek! Sorozatsz. 56.

Vasárnap, nov. 11., d. u. 5 órakor: Éva grófnő. Operette-ujdonság hetedszer. Rendes helyárakkal. Sorozatsz. 57.

Vasárnap, nov. 11., este 9 órakor: Gyurkovits fiuk. Operette-ujdonság először. Szövegét Her-szeg Ferenc hasonló című regényéből írta és zenéjét szerezte: Farkas Imre. Bérletenkívül. Sorozatsz. 58.

A hét összes előadásaira a jegyeket már kezdi árusítani a színházi pénztár, amely a színház baloldalán van.

— Ma este Házibarád utoljára. A sajtó és a közönség ritka, egyértelmű lelkesedéssel köszöntötte a legvidámabb, legszellemesebb vígjáték-ujdonságot, a Házibarádot. Az egymásra torló ujdonságok miatt ma, hétfőn este utoljára adják a Házibarádot mert holnap és holnapután már más premerek következnek.

MOZI

FILMPALACE MŰSORA:

Hétfő 5, 7 és 9 órakor: Utoljára: „Dr. Bessel kettős élete”. A főszerepben Eszterházy Ágnes grófnő. Rendes helyárak.

Kedd 5, 7 és 9 órakor: „Egy kis csipkésnadrág”. A főszerepben Jenny Jugó és Werner Krauss.

Szerdán és csütörtökön: „Egy kis csipkés nadrág”.

APOLLÓ MOZGÓ MŰSORA:

Hétfőn utoljára: „Ökölharc”. Keddtől kezdve: „Férfiak pré-dája”.

HEYMAN-SZINKÖR HETI MŰSORA (Telefon 29.)

Hétfő 5, 7 és 9 órakor: Utoljára! Harry Piel legszenzációsabb filmje: „Ember ember ellen”.

Keddtől kezdve: „A moráll”. Szatirikus életkép. Főszerepben Ellen Richter. Rendes helyárakkal!

Női kabátok Lei 1000.—
Női kabátok „ 1200.—
Női kabátok „ 1500.—
Női kabátok „ 1500.—
legszebb kivitelben

Weber Modell áruház
Str. Vlahuța (Szt. János-u.) 2

Filmpalaceban

Ma utoljára: Dr. Bessel.

Holnap: „Egy kis csipkés nadrág”.

Üzletemet felosztatom!

Arukészletemet minden elfogadható árban kiárusítom. Eladásra kerülnek: kabát és ruhaszövetek, selymek, bársonyok, flanelek, damasztiok, vászonárúk

eddig nem létező olcsó árakban

Spitzer Béla női divat, confectio- és vászonáruház

Kész kabátok

ruhák és az összes ujdonságok

A váradi rendőrség titokzatos leánykereskedők után kutat

Tudatlan fiatal leányokat szállítanak az örömtanyákra

A nagyváradi államrendőrség bűnügyi osztálya nagyszabású bűnügyben kezdte meg a nyomozást ma reggel.

Bizalmas jelentések szerint lelketlen, elvetemedett emberek fiatal, tapasztalatlan leányokat és asszonyokat kerítenek karmaik közé és örömházaknak eladják jó pénzért.

Bár a nyomozás még kezdetleges stádiumban van, annyit már sikerült megállapítani, hogy a bestiális leánykereskedők a közelmúlt napok egyi-

kén az egyik váradi éjjeli mulatóba

ujabb nagy transzporttal érkeztek

és a „szállítmány” elhelyezése után most uton vannak Erdély különböző városaiba, hogy újból „anyagot” gyűjtsenek.

A rendőrségnek azonban csaknem pontos adatok állnak rendelkezésére és így remélni lehet, hogy a leánykereskedők a legközelebbi szállítmánnyal a rendőrség ölelése karjaiba futnak.

E mellett, miután kétségtelen

bizonyítékok vannak arra vonatkozóan, hogy nagyszabású leánykereskedelem folyik, az államrendőrség bűnügyi osztálya még a mai nap folyamán beidézi a váradi örömtanyák tulajdonosait, hogy közelebbi adatokat szerezhessen arról: a legutóbbi napokban Váradra hozott szerencsétlen áldozatok hogyan kerültek hozzájuk?

A rendőrségen biznak benne, hogy néhány nap leforgása alatt sikerülni fog a jól szervezett leánykereskedő társaságról a leplet lerántani.

olyan veszedelmes méreteket ez a súlyos járvány, mint az idén. A betegek száma lavinaszerűen nő és a városnak már régen kötelessége lett volna, hogy megtegyen mindent az epidémia leküzdésére. A város polgárságát a politikánál is százszorta jobban izgatja, hogy életével bűnös könnyelműen játszanak azok, akiknek módjukban van a betegség ellen szegezni az összes emberi védőgátakat. A város jelenlegi fejét, Gombos Ulpia Traiánt személy szerint idéztük és

idézzük, hogy ezt a járványfészket szüntesse meg.

Gombos Ulpia Traián, aki idealizmusát eltevé a városházaiban kutat és tisztogat, íme, találkozhat egy igazi disznóóllal, amellyel leghamarabb végezhet, mert ha ez nincs módjában, erőfeszítő vállalkozása mivel sem kecsegtethet, hiszen a többi disznóól nem egy gyöngye konyhafal, hanem olyan alapokra épült, amely szilárdabb a betonnál.

Azzal, hogy az iskolát egyelőre bezárták, még korántsem segítettek a bajon...

Autóbaleset az Aradi-úton

Tegnap délután hat óra körül az Aradi-úton, szemközt a huszárlaktanyával egy autókatasztrófiát az utolsó pillanatban sikerült megakadályozni. Az utasoknak kisebb ijedtségen kívül semmi bajuk sem történt.

A balesetről az Estilap munkatársának az alábbi részleteket sikerült megtudnia:

A temesvári 576-os luxusautó négy utasával normális tempóban igyekezett az Aradi-úton keresztül a vám felé. Miután az út teljesen néptelen volt, a huszárlaktánva előtt a sofőr gyorsabb iramot vett és negyven kilométeres sebességgel haladt tovább. Alig tett az autó néhány száz métert, amikor

az egyik mellékutóból

áruval megrakott teherkocsi fordult ki.

Mielőtt a sofőr fékezhetett volna,

az autó teljes erővel belerohant a teherkocsiába.

Szerencsére azonban a sofőr nem vesztette el lélekienlétét és merész lendülettel hirtelen visszarántotta a gépkocsit.

Az utasok ijedten ugráltak ki az autóból, de csakhamar kiderült, hogy nagyobb veszedelem egyáltalán nem történt. Csak az autó hűtője horpadt be kissé és a sárhányó hajlott el. A teherkocsi teljesen sértetlen maradt.

Az autó, miután a hibát gyorsan kijavították, néhány pernyi vesztegelés után folytatta útját Temesvár felé.

Disznóól az iskolában vagy

Hol vannak a ragályfészkek

Tizenhárom sarlachost vittek be a Victorieli (Kolozsvári)-utcai gimnáziumból, ahol konyhává alakították a félreeső helyeket

Az Estilap több ízben cikkezett a Victorieli (Kolozsvári)-utcai iskola ügyében. Ebben az iskolában Markutz Ioan tanító disznóólat rendezett be és a gyermekek számára szolgáló szükséghelyen konyhát tart.

Az Estilap felhívta a város, a prefektus és a miniszter figyelmét erre a helyzetre, amelynek előreláthatólag veszedelmes következményei lehetnek. Nemcsak az Estilap akciózott és kért segítséget, de maguk az érdekeltek is ankéztak, deputációztak, felírtak, rimázkodtak és követeltek. Nem tudni világosan, hogy

miért, milyen indokokból: hiába adott ki parancsot a miniszter is:

nem történt semmi, az iskolaépületben maradt minden a régi.

Maradt a disznóól az udvarban, a konyha a W. C.-ben és a gyerekek, akiknek nem volt nyitva mellékhelyiség, kénytelenségből az udvart piszkolták be. Mi nem Markutz Ioan igazgató-tanítón akartunk ütni, a szülők sem ő ellene ágáltak. Mindegy, hogy ki foglalja el a szóban forgó lakást, vagy ki akarja elfoglalni. Mi előttünk

csak a közegészség megóvása lebegett, mert amitől tartani lehetett, immár itt van:

ebből az iskolából 13 sarlachos beteget állítottak be eddig a járványkórházba!!

Nagyváradon sohasem öltött

Orosz emigránsok a szovjet külföldi árverései ellen

A berlini bíróság érdekes indokolása egy emigráns perben

Berlinből jelentik: Rendkívül érdekes vitás jogi ügyben döntött legutóbb a német bíróság.

A szovjetkormány nemrégiben elárvereltette Berlinben a pétervári múzeum örökbecsű kincseit. Az árverés ellen a berlini bíróságnál Dabisa és Kotromanic Sándor volt orosz hercegek, jelenleg berlini emigránsok, óvással éltek azon az alapon, hogy az elárverezett kincsek között az ő tulajdonukat képező műtárgyak is voltak s azokat így a szovjet megbízottai jogtalanul elidegenítették.

A német bíróság azonban a keresetet elutasította. Kimondotta a végzés indoklásában, hogy az

orosz szovjetkormány, uralomra jutásával, ura lett minden tulajdonnak. Habár önmagában véve helytálló a panaszosoknak az a véleménye, hogy az orosz törvények nem alkalmazhatók Németországban, amennyiben beleütköznek a jóerkölcsökbe, — a német bíróság azonban nem helyezkedhetik szembe egy olyan külföldi kormány szuverén cselekedetével, amelyet a német állam jogilag és tényleg elismert. A bíróság a kérvényezőket a perköltség megfizetésére is kötelezte.

Az oroszok a határozat ellen semmisségi panasszal éltek és az érdekes kérdéssel legközelebb a legfelsőbb német törvényszék is foglalkozik.

Megszűnik Corvin Aruház Megszűnik

(Sas passage, főbejárat)

787

Az összes raktáron levő áruit, u. m.:

szöveteket, selymeket, vásznakat és mosóárúkat

30–40% árengedménnyel elárusítja!

A legszebb bundabéléseket, 350
estélyi viágókat készíti a
„HELICON” iparművészeti műterem
Str. Rimanóczi 4. I. em.

A „Graf Zeppelin“ levelet hozott Amerikából egy nagyváradai ujságírónak

— Saját tudósítónktól —

A „Graf Zeppelin“ a diadalmas német kormányozható léghajó, amely rövid két hét alatt kétszer tette meg Európa és Amerika között az útját, nagyváradai címre is hozott Amerikából egy levelet. A ritkasági érték szempontjából, noha hatvanezer levél között lapult a léghajó postaszákjaiban, ez a levélke nagyobb valórt képvisel, legalább is a gyűjtők előtt, mint egy súlyos pecsétekkel teleteragasztott pénzeslevél. Ez az első levél, amely Zeppelin-postával jött Amerikából. Josifescu Lázár nagyváradai román ujságíró címére érkezett és vidám vörös borítékján a megérkezés öröme ragyog. Ez a levélke végigálta mindazt a sok egyszerű élményt, ami a huszadik század technikájának a csodás felderítő útján kínálkozik. Éppugy a világ érdeklődésének egyetlen pontjához tartozott, mint maga a ballon, a berregő propellerek, az utasok és a kapitány. Ott volt, amikor a potyautas előkerült. Hallotta Eckener kapitány rádiózenéit, amelyeket a lapok óriási betűkkel csak másnap közöltek a Hearst lapok nyomán. Élete éppugy veszélyben forgott a szörnyű újfundlandi viharban, mint a kapitányé, vagy mister Ullmané és a potyautasé. Az óceán fölötti éjszakákon együtt virrasztott a Graf Zeppelin hősies személyzetével és azzal, hogy bebizonyította a légi postai szolgálatot nyugatról kelet felé a két kontinens között, elvitázhatatlan érdemeket szerzett. Josifescu ur bizonyára megnőszül és

unokái is lesznek. Hol lesz akkor már Eckener kapitány és az ingyen utas? De ez a levélke előkerül majd valahonnan és vidám piros borítékja beszélni kezd. Nem kell kérdezni, hogy kicsoda, micsoda. Ott áll rajta az 1 dollár 5 centes bélyeg. A bélyegen a pecsét:

Lakehurst október 29.

Alatta:

Flight air mail Zeppelin-Service.

És egy másik pecsét, amely ke-
rek:

Friedrichshafen.

Mintha csak most kötött volna

Földessy koncert
e hét szennázója

ki a Zeppelin a német városka repülőterén. Mintha nem is mult volna el annyiszor tiz esztendő. Ő még mindig él, mindig ugyanaz és mindig több tud lenni, mint a lexikon egyik lapján szerényen meghuzódó eckeneri emlék. Ő szem-s fültanuja volt egy világra szóló eseménynek.

Dollár nem jött benne, csak néhány sor baráti üdvözlöt Josi-

Földessy hangversenye feledhetetlen élmény

fescu egyik amerikai barátjától. S így a titokzatos levélfosztogatók, akiket a rendőrség köröz, megkímélték.

December elején ünnepélyesen megnyitják a Keresk. Csarnokot

Az ifju kereskedők megvalósították programjukat

A Kereskedelmi Csarnokban tegnap délelőtt a nagyváradai kereskedők lelkes ifju gárdája gyűlést tartott, amelynél ismert kulturális programját valósította meg. A Kereskedelmi Csarnok épületének renoválása már egy hete megkezdődött Tabéry Iván építész vezetése alatt. A Kereskedelmi Csarnok legközelebbi megnyitásának napja a munkálatok befejezésétől függ és ekkor — minden valószínűség szerint e hó végén, vagy legkésőbb december első napjaiban — ünnepélyesen átadják a Csarnokot hivatásának. A tegnapi gyűlésen az ifju kereskedők ismertették azoknak az erdélyi közigazdasági vezető-elméknek a neveit, akik írásban jelentkeztek a téli felolvasások megtartására. Eddig a következők jelentkeztek:

Dr Szöllösvy Zsigmond, az aradi Kereskedelmi Csarnok elnöke, dr Rácz Sándor, az aradi Textil vezérigazgatója, Kun

Richard, az Országos Kereskedő Szövetség ügyvezető igazgatója és Kerekes Manó, a kereskedelmi iskola kiváló tanára. a részükről levélben máris meghatározott napokra.

A nagyszabásu ünnepélyes megnyitó rendezésére pedig Imre Sándor színházi rendezőt kérték föl, aki az értékes szerepre szívesen vállalkozott.

Morál
legnagyobb
a Heyman
szinkörben!

Uri fehérneműt a legjobb kivitelben készíti **Tóth** úr divatüzlete 875

Filmpalaceban

Ma utoljára: Dr Bessel.

Holnap: „Egy kis csipkés nadrag”.

Morál
holnapról
a Heymanban!

Szőrmebundák

nagy választékban, mindennemű átalakítást legolcsóbban vállalunk

Hatvany szücs

Bul. Regele Ferdinand (Rákóczi)-ut 12. szám
Apolló-palota 534

HIREK

* Az ipartestületi énekhar megalakulása. Azok az urak, akik az ipartestületi énekharba tagként jelentkeztek, valamint akik az énekharban még részt óhajtanak venni, ma, hétfőn este 8 órakor az énekhar megalakulása céljából az Iparoskörben okvetlen megjelenni szíveskedjenek.

Ma utoljára!

ÖKOLHARC

Emberek és nemzetek csatája

* Gyermek poulowerek, mellé-nyek legolcsóbb árban az Old-Englandban.

Filmpalaceban

Ma utoljára: Dr Bessel.

Holnap: „Egy kis csipkés nadrag”.

Földessy

cello virtouz csütörtökön este a Kath. Körben.

Morál

legszebb
a Heyman
szinkörben!

Földessy

cello koncert olcsó helyárakkal

* Keztyű, harisnya-különlegeség legolcsóbb az Old Englandban

Ma utoljára:

Harry Piel a Heyman szinkörben!

* Átköltözés folytán legújabb modellekkel elsőrangú munkával a legelőnyösebb árak mellett áll az igen t. hölgyek rendelkezésére Adler Emma női divatszalon, Str. Jos. Vulcan (Nagy Sándor-u.) 6.

Férfiak prédája

Néhány nap mulva megnyílik a Cosbuc (Szalárdi)-utca 6. sz. alatt a „Bristol“ elegáns, uri, családi vendéglő és cukrázda.

Elsőrangú étterem, cukrázda, amerikai bar. kávéház a konyhaművészet kiváló szakértőinek vezetésével. I. Barbulescu, a biharpüspökii étterem és Ath. Lazarescu, a Cercul Militar-Civil vezetői állanak az új intézmény élén. Speciális román, francia, magyar és német konyha. Friss dunai halak naponta. Legkitünőbb külföldi és belföldi borok.

Előzékeny kiszolgálás, olcsó árak! 972

Ma utoljára:

Harry Piel a Heyman szinkörben!

Ma utoljára:

ÖKOLHARC

Emberek és nemzetek csatája

Férfiak prédája

* Az Izr. Nőegylet teadélutánja folyó hó 6-án, kedden délután 5 órakor lesz az Astoria-kávéház külön termében. Háziasszonyok: Boros Jenőné, dr Barna Árminné, Balázs Samuné, Czitrom Emilné, Eckstein Józsefné, Fürst Herman-né, Gál Sándorné, Gutfried Simon-né, Gyémánt Mihályné, Kaczender Izráelné, dr Kiss Vilmosné, dr Kecskeméti Lipót-né, Kemény Béláné, Kun Gyuláné, Kepes Samuné, Lédig Miklósné, Láng Henrikné, dr Messinger Árminné, Mihály Pálné, Mózes Béláné, Nádor Józsefné, özv. Perlesz Józsefné, Péterfy Imréné, Plesz Gézané, Pártos Arnoldné, Raiz Antalné, Révész Béláné, Sachs Mór-né, Schleifer Vilmosné, dr Szilas Izidorné, Schwartz Sándorné, Spitzer Benjáminné, Uivári Józsefné, Vadas Jenőné, dr Váli Péterné, dr Waldmann Dezső-né, özv. Weinberger Jakabné, özv. Weisz Miksáné.

* Női divat kötött costumök 1450 leiért az Old Englandban.

Földessy

csütörtöki hangversenyére igyekezzünk jegyet váltani a Musicában

* Halálozás. Nagy Károlyné, szül. Balázs Róza 38 éves korában elhunyt. Temetése ma délután 2 órakor megy végbe a Krisztina-utcai gyászszáztól. Veiszlovits.

Ma utoljára:

Harry Piel a Heyman szinkörben!

Férfiak prédája

* Eljegyzés. Dr Léderer Lajos ügyvéd leánvát, Olgát (Kiskunfélegyházáról) eljegyezte Króh Vilmos (Oradea).

Férfiak prédája

Női kabátok

nagy választékban, az alatti olcsó árakban: 918

Minden színben, jó minőségben 1250 Leitől

Divatszínekben szőrmével 1780 Leitől

Legfinomabb minőségben 2500 Leitől

Hevesi

divatáruházában

Nic. Iorga (Zöldfa)-u. 8.

* Halálozás. Nagy Károly építőmestert súlyos csapás érte. Felesége, szül. Balázs Rózsika életének 38-ik, boldog és zavartalan házasságának 17-ik évében rövid szenvedés után elhunyt. A megboldogultat férjén kívül két fia gyászolja. Temetése ma, hétfőn délután 2 órakor lesz a Str. Krisztina-utca 2. sz. alatti gyászszázból.

Maniu-kormányt követelt a nép tegnap Élesd piacán

Esküt tettek, hogy nem tűnnek többé igazságtalanságot

Országos jelentőségű politikai megnyilatkozásnak ígérték még a múlt héten az élesdi nagygyűlés, amelyet harmadszori halasztás után tegnap végre megtartott a román nemzeti parasztpárt biharmegyei szervezete. Országos jelentőségűnek ígérték azért, mert Maniu Gyula és Vaida-Voevod Sándor annak idején kilátásba helyezték megjelenésüket és felszólalásukat a nagygyűlésen, amelynek célja az lett volna, hogy az élesdkörnyéki falvak nemzeti parasztpárti szervezeteinek zászlait fölszenteljék. A szombaton közbejött fordulat azonban Maniu Gyulát is, Vaida-Voevod Sándort is Bukarestbe szólította és így a gyűlés inkább csak helyi jelentőségű lett. Amellett, természetesen, más lettek volna a gyűlésen elhangzott kijelentések lényege, ha szombaton a kormány lemondása be nem következik. De még így is összevagdalt Élesd piacán körülbelül ezeröttszáz paraszt a környékbeli kis falvakból. Valamennyi hozta magával a zászlót, amelyet a gyűlés kezdete előtt Pop Virgil görög katolikus lelkész fölszentelt.

11 óra felé jár az idő. Lázár Aurél dr. a tömeg dörgő éljenzése közben nyitja meg a gyűlést.

Első és egyetlen szó a kisebbségekről

Amikor a hurrázás elül, Crisan György, a párt erdélyi és bánati szervezetének főtitkára tolmácsolja Maniu Gyula, Vaida-Voevod Sándor és Mihalache üdvözlését.

— Mint már tudjátok — mondja Crisan — a román nép végre megszabadult attól a szörnyű csapástól, amely tíz éve ránehezedik: lemondott a liberális kormány! (Hurrá! Hurrá! — és ilyen kiáltások hallatszanak: Le velük! Jilavára velük!)

— A rosszlelkű emberek, ha meghalnak, akkor sincs nyugalmuk sirjukban! Hazajár a lelkük. A liberálisok is a sötét sírból, amelybe belezuhanak, most megint felszínre akarnak tápáskodni és megakarnak akadályozni, hogy a nép igaz akarata érvényesüljön. (Nem engedjük! Le velük!)

Végül ezt mondja Crisan: — Olyan eszmék vezetnek a mi embereinket, amelyek

jók és hasznosak lesznek kisebbségi polgártársainkra is. (Hosszantartó hurrázás.)

Roxin Teodor dr

a következő szónok kifejezésre juttatja azt a reményét, hogy a régens tanács kinevezi Maniut miniszterelnöknek.

— Mert isten mentse meg a népet és az országot attól — mondja Roxin dr — hogy ez alkalommal ne szolgáltatassanak neki igazságot! Tíz éve tűnünk! Most olyan vagyunk, mint egy jörszervezett hadsereg! (Egy hang: Elfűrészeljük az ellenség nyakát!)

Óriási derűtség)... „Az ország romokban hever, nem lesz könnyű munkánk”.

Viorel Tilea kolozsvári kiküldött azzal kezd, hogy tíz évvel ezelőtt Gyulafehérváron hoztak néhány határozatot, amelyeket bele kellett volna foglalni az ország alkotmányába. De ezt tíz év alatt egy román kormány sem tette meg, pedig ezek a határozatok igazságot és egyenlőséget jelentettek az ország javára. „Ha végre igazságot szolgáltatnak a román népnek, úgy, hogy kinevezzék Maniu Gyulát miniszterelnöknek, akkor hálásak leszünk”.

Popa Teodor dr

így kezd:

— Ma borosebb az idő, mint tegnap. Miért? Azért, mert ma olyan temetésre van. Temetjük a liberális kormányt. (Harsogó derűtség.) Megszabadultunk egy betegőtől, aki évek óta feküdt — és így ünnepünk ez a mai nap. Azt beszéljük a liberálisok, hogy egy hónap múlva ugyanis megváltozik minden. Hát csak próbáljanak valamit megváltoztatni!

Craciun András tanár

azzal kezd, hogy kilenc év óta két politikai csoport szívja a román nép véréte és így a világ legcsendesebb, legbékésebb népe, a román nép már-már vehette volna a koldusbotot. „A választásokon tehettek sok mindent, de próbálják csak most megmagasítani az akaratot” (Hosszantartó éljenzés.)

Muresan Sabin

kolozsvári tanár rövid beszéde után

Esküdtétel

Ezután Lázár Aurél dr felszólítja a népet, tegye le az esküt, úgy, mint Gyulafehérváron. Pop Virgil lelkész áll megint a nép elé.

Az ujjak felemelkednek az ég felé, a zászlókat is magasra tartják és a fiatal pap után korusban mondja az esküt a tömeg:

— Esküszünk — úgy, mint a gyulafehérvári százezrek — atyáink szent hitére, hogy minden erőnkkel küzdzeni fogunk azok ellen, akik megfogják próbálni azt, hogy eladják a román lelket. Nem fogjuk tovább tűrni a szégyent, nem fogunk tűrni igazságtalanságot senki részéről! Isten minket úgy segítsen!

Lázár Aurél dr

beszél végül. Visszapillantást vet az elmúlt tíz év történetére és azt mondja, hogy az eddigi román kormányok úgy bántak a román néppel, mintha rabszolga lett volna. De isten nem hagyta

KLEIN SIMON
női kalapüzletét

áthelyezte

Bulevard Regele Ferdinand
(Rákóczi-ut) 7-b alá
Apollo-drogéria mellé

Cosma Augustin tanár

így szólítja meg a hallgatóságot: „Jó emberek! Látjátok, a jó isten is fellegekkel borította be az eget, hogy fel ne hatoljon hozzá a halott kormány szaga! (Óriási derűtség.)

— Azt hittük — mondja ezután Cosma, — hogy a román nép, miután átkelt a háború vöröstengeterén, bejut Kanaánba. Eheltyett pusztaságba jutottunk. Most aztán Maniu bevisz bennünket a Kanaánba. (Harsány éljenzés.)

Triffi Titusz dr

szerint nem elég összegyűlni: dolgozni is kell. Atkozott az, aki a nemzeti parasztpárt zászlaját elhagyja. (Ugy van!)

Blaga Joan

földművesember talpraesett beszédében azt mondja, hogy nagyon örültek volna, ha Maniu és mások is eljöttek volna, de ha már így alakult a helyzet, akkor még jobb.

Victor Cadere

jogakadémiai tanár felolvassa a határozati javaslatot, amelyet a nagygyűlés el fog küldeni a régens tanácsnak és Maniunak. A határozati javaslat, amelyet közfelkiáltással határozattá emeltek, legmélyebb elismerést és szeretetet fejez ki a régens tanácsal szemben azért, mert „eltávolította a Vintila Bratianu elnöksége alatt működő kormányt”. Majd azt mondja a határozat, hogy „a nép bizalommal várja, hogy az új kormány elnöke, Maniu Gyula legyen, aki a román nép igazi képviselője”.

Járvány miatt bezártak több váradai iskolát

Amitől féltünk, bekövetkezett: a járvány behatolt a váradai iskolák falai közé

és ma már igazán alig van olyan intézet Nagyváradon, ahol egy, vagy több sarlachos beteg ne volna.

Már napokkal ezelőtt figyelemztettek bennünket az iskolákat fenyegető veszedelemre, de a főorvos, akit erre vonatkozóan külön is meginterjúváltunk, azzal nyugtatott meg bennünket, hogy az elterjedt hírek erősen túlzottak: az iskolákat nem fenyegeti közvetlen baj!

Arra a megjegyzésünkre, hogy nem volna-e talán helyes a váradai iskolákat legalább egy rövid időre bezárni, Maior László dr. főorvos azt mondotta, hogy arra igazán nincs semmi ok.

Érthető tehát megdöbbenésünk, hogy néhány nappal a feltétlen illetékes kijelentés elhangzása után, ugyancsak a tisztí főorvos intézkedésére, egyszerre három iskolát

a Victoriei Kolozsvári uti elemi iskolát, az Orsolya-zárdát és a Szent József-intézetet sürgősen be kellett zárni a tömegesen fellépő skarlátos betegségek miatt.

Sajnos, azonban a többi váradai iskolában sem valami megnyugtatók a viszonyok. Megcáfoltatlan adataink vannak arról, hogy hasonlóan több sarlachos megbetegedés fordult elő

a Holban (v. Széles)-utcai elemi, a Kereskedelmi és a Szent Vince intézet növendékei között.

Ugyancsak járványszerűleg lépet fel a sarlach

a sánc-utcai óvodában és az ugyanott lévő állami elemi iskolában is.

De hogy teljes legyen a beszámoló a váradai iskolákban előforduló járványos megbetegedésekről, közölhetjük még dr Maior László főorvos ural, hogy

a Ritoók-utcai állami elemi iskolában, az állami leánygimnáziumban (Printul Carol), végül a református leányintézetben

szintén több sarlachos est fordult elő, tehát a helyzet egyáltalán nem valami megnyugtató.

Ezek után úgy gondoljuk, hogy Maior dr tisztí főorvos nem fog késlekedni egy pilanatig sem az intézkedéssel és

huszonnégy órán belül elrendeli az összes váradai iskolák bezárását.

Morál

legnagyobb, legszebb, legérdekesebb, holnaptól a Heyman-szinkörben!!

Ha a volt diktátor megvadul...

— Az Estilap eredeti távirata —
Athénból jelentik: Egész Görögországban óriási szenzációt keltett, hogy tegnap váratlanul elfogták Pangalos volt diktátort. A választások alatt ugyanis véres összetűzések voltak, amelyeket Pangalos állítólag nemcsak személyesen szított, hanem részt is vett bennük, sőt, lövöldözött a tüntető tömegbe.

a Morál

a Heyman Szinkör egyik legnagyobb műsora ELLEN RICHTERREL!

5 havi vagy **20** heti

részletfizetésre női és férfi kabátot és minden divatcikket a legolcsóbban 805-1

Rottenberg Márton

cégnél lehet vásárolni

Nic. Jorga (Zöldfa)-utca 15.

* A „Die Dame” novemberi száma óriási példányszámban jelent meg. Autó-szám. Kapható a Hegedüs Hirlapirodában.

Ingyen apróhirdetés az Estilapban

A Nagyvárad Estilap meg akarja hálalni olvasóinak azt a szeretetet, amit a lap iránt tanúsítanak. Mindenki, aki a lapot állandóan olvassa, ingyen veheti igénybe a lap apróhirdetési rovatát.

Aki az Estilap tizenöt legutóbbi lapját behozza a kiadóhivatalba (Hegedűs Hirlapiroda), annak ingyen közlünk egy tiszta apróhirdetést.

Vegye meg, tegye el a Nagyvárad Estilapot és hirdetés formájában visszakapja azt az összeget, amit a lapért fizetett.

Uri ruhát elsőrangú kivitelben jutányosan készít, fordít, átalakít uri szabó
Lőw
Take Ionescu (Körös)-u. 8. 739

ALTENBURG
bőrruház
Calea Victoriei (Kolosvári)-utca 1 gyárt: bőrkabátokat és bőrgömböket raktárra és rendelésre.
Bőrkabátjavítás és festés.

Fogászati rendelő
Bratianu (Szaniszló)-utca 4.
Foghuzás érzéstelenítve 40 lei
Fogtömés plombálva .. 50 lei
Fogkoronák .. 100 leitől
Fogak porcellánból .. 70 leitől
Fogak fehéritése
Szegény fogbetegeknek ingyen rendelés 3730

* 180 oldal a „Die Dame..
autó heft novemberi szám. Kap-
ható a Hegedűs Hirlapirodában.

szabadalmazott!

50%
HÖMEGTARTÓ
KARITÁSI

RADIATOR
GYÁRTJA
REICH LÁSZLÓ
STR. GENERAL HOLBAN (SZÉLES U) 39
TELEFON 8-47.

Fest Tisztít
2 nap alatt
Kalinovcsán
a Sas alatt
Mos Vasal

Utlevél vizumokat
leggyorsabban és legpon-
tosabban a **HEGEDÜS HIR-**
LAPIRODA intéz el.

Vizumárak:

Fél magyar vizum	480 Lei
Osztrák	610 "
Francia	650 "
Német	1090 "
Olasz	630 "
Cseh	590 "
Magy. utl. hossz. I-es	250 "
Magy. utl. hossz. II-es	1000 "
Jugoszláv vizum	650 "

Felvilágosítást bármilyen vizumról.
Vidékieknek postán azonnal elin-
tezzük.

APRÓHIRDETÉSEK

Levelezés

RÓNA FÉNYKÉPÉSZ mű-
termében Alexandri (Te-
lekli) utca 4. sz. 6 darab
MŰVÉSZI LEVELEZŐLAP
120 LEI, vagy 1 SZEPA-
NYITÁSSAL EGYÜTT 200
lei. 668
○○○○○○○○○○○○○○○○○○○○

Lakás

BRATIANU (Szaniszló)-u.
elején modern 1-2 szo-
bás hallos garcon lakás
irodának, rendelőknek al-
kalmassá, azonnal átadó. —
Cim a Hegedűs Hirlapiro-
dában. 998

KÉTSZOBÁS fürdőszobás
lakás azonnal elfoglalható,
kiadó. 56

KIADÓ 2 szobás, konyha,
előszobás lakás. Cim: Lu-
caci, Str. Gogălniceanu 16.
75

ÜRESEN egy szoba, elő-
szoba központban keres-
tetik. Ebédő-, hálószoba-
butor eladó. Cim: Kazik,
Bratianu, (Szaniszló)-u. 19.
76

KÖZPONTBAN II. emele-
ten 3 parkettás, fürdőszo-
bás előszobából, lehet
konyhalakás azonnalra ki-
adó évi 29 ezer lei bér-
ért. Weisz Gizi Basarab
Nyomda-u. 4., tel. 10-22.
88

LAKÁSOK központban or-
vosnak is, 2, vagy 3 szoba
esetleg konyhával, ligetben
3 szoba, konyha, Sănc-
után 3 szobás, vasut felé
4 szobások vannak 2 bu-
torozott szoba konyhával is
és keresek lakásokat. Weisz
Gizi Str. Basarab (Nyom-
da-u.) 4. Telefon 10-22.
96

LAKÁSOK vannak és ke-
resek, 49 ügyfelem vár la-
kára, 1, 2, 3, 4, 5 szobás
modern és egyszerű la-
kára. Magas bérért és le-
lépésért is vennék lakáso-
kat. Weisz Gizi, Matei
Basarab (Nyomda)-utca 4.
Telefon 10 22. 97

ÜZLETEK Reg. Ferdinand
(Rákóczi)-úton fényes üzlet
helyiség központban eladó.
Trafik, 2 szobás utcai su-
terin, egy II.-osztályú ven-
déglo lakással is. Vannak
üzletek, lakások, szuteri-
nek, gyárhelyiségek kiadók
Weisz Gizi Str. Basarab
(Nyomda)-u. 4. Tel. 10-22.
98

Alkalmazás

FÉLNAPOS vagy óras
könyvelést szerény díjazás
mellett vállalok. „Mérleg-
képes” jellegre címetek a
Hegedűs Hirlapirodába ké-
rek. 749

FÉNYKÉPÉSZ segédnö al-
lást keres. Cim a kiadó-
ban. 74

MUNKÁSNO gépi zsák-
varráshoz állandó mun-
kára felvétetik Radó kötel-
üzletében. Avram Iancu
(Kossuth) utca 22. 78

INTELLIGENS, németül is
beszélő kisasszony gyer-
mekekhez állást keres.
Cim: Bernátné, Fabricelor
(Gyár) utca 19. 81

FELVÉTELIK percentes-
nek fiatal keresztyén pár
kaucióval jobb italmérés-
hez vendéglővel. Cim He-
gedűs Hirlapirodában. 87

ZSACSKÓ ragasztáshoz
értő leányok azonnal fel-
vétetnek Apolló-nyomda.
85

ELSŐRANGU házivarrónőt
keresek, ki gyerekruha var-
rást is vállal. Nic. Zsiga
Lukács György-utca 11.
jobbira. 82

IDŐSEBB főző minden-
es elmenne kis családhoz. Nic.
Zsiga Lukács György-utca
36. 79

MINDENES szobalány jó-
bizonyítvánnyal azonnalra
kerestetik. Ujhelyi Brati-
anu Szaniszló-utca 60. 83

TÜZÖNÖ azonnali belé-
pésre felvétetik. Réti bór-
kereskedés Gen. Holban
Széles-utca 46. 86

MEGBIZHATÓ szobaleány
azonnali belépésre állást
keres. Avram Iancu Kos-
suth-u. 11. Házmaster. 84

○○○○○○○○○○○○○○○○○○○○

Adás-vevés

BORPINCÉ, vagy raktár-
nak alkalmas száraz pin-
cehelyiség Str. Bratianu
(Szaniszló-u.) 8. szám alatt
kiadó. Ertekezni a Hege-
dűs Hirlapirodában. 7

KÖNNYŰ egyfogatos futó-
kocsit, vagy hintót veszek.
Cim a Hegedűs Hirlapiro-
dában. 77

HASZNÁLT fényképleme-
zek és egy próbababa el-
adó. Kertész fényképész,
Regele Ferdinand (Rá-
kóczi) ut 2. 73

TABLASKOCSIK, lovak,
üzemképes Ford-teherautó
eladók. Velencepart 11-13.
80

ELADÓ 12 hold szőlő fel-
szerelve 800 000 leiert ked-
vező fizetési feltételek mel-
let. Popovics iroda, strada
Vlahuța, 13. 101

ELADÓK kisebb, nagyobb
házak, ugyiszintén földbir-
tokok, több üzletek kiadók
Ertekezni Popovics iroda,
str. Vlahuța, 13. 102

ELADÓ 300 holdas birtok
élő és holt felszereléssel
2,000,000 leiert Kedvező
fizetési feltételek Popovics
iroda, str. Vlahuța, 13. 103

ELADÓ Moldova Kálvária-
utca elején, Vizvezeték-u.
2. számú ház, 40 méter
utcai fronttal, 3X2 szobás,
2X1 szobás lakással, pin-
cével 300 ezer leiert. Fele
rajta maradhat bankkamat-
tal. Érdeklődni csakis ná-
lam. Weisz Gizi, Str.
Matei Basarab (Nyomda-u.)
4. Telefon 10-22. 91

Perzsa-szőnyegek

különböző tonalak, felvétel, leszívók és
min. ak. órási választékban legolcsóbban

SZÉKELY-nél

szerezhető be Oradea. Rogallal szemben

Szakkerü szőnyegjavítás.

ELADÓ gyönyörű Poli-
szander-ebédő, coblen-
függöny, antik gyertyatár-
tók, Kovald-szervíz, kris-
tály, pohár, vázák, fest-
mények, írógép és sok
még minden. Weisz Gizi,
Strada Matei Basarab
(Nyomda-utca) 4. Telefon
10-22. 92

ELADÓ Bölcsőde-utca 4.
sz. modern beköltözhető
ház, 4 szoba, fürdőszoba
pince, összes mellékhe-
lyiségekkel, 20 jószágra re-
mék istálló, disznóólak,
külön gazdasági udvarral
olcsón eladó. Ertekezhetni
kizárólag Weisz Gizi Str.
Matei Basarab (Nyomda-
u) 4. sz. Telefon 10-22.
93

ELADÓ beköltözhető mo-
dern, új épület 3 szoba,
fürdőszoba, veranda su-
terinnel, 3 szoba kert 390
ezer, másik 2X1 szoba,
konyha, istálló 150 ezer,
3 szobás üzletház 90 ezer.
Weisz Gizi Matei Basarab
Nyomda-u. 4. Tel. 10-20.
94

ELADÓ üzletház 280 ezer,
másik 200 ezer, 6 lakásos
40 ezer jövedelemmel 300
ezer, modern 4 lakásos
450 ezer. 2X2 szobás,
fürdőszobás, modern, 550
ezer. Weisz Gizi Basarab
Nyomda-u. 4. Telefon 10-22
95

ELADÓ Nagy állomás mel-
lett 3 szobás, fürdőszobás
modern remek épület fél-
hold szőlővel 430, másik 4
lakásos 250 ezer, másik 2
szobás konyha 90 ezer,
előnyös fizetésekkel. Weisz
Gizi Matei Basarab Nyom-
da-u. 4. Telefon 10-22.
99

ELADÓ központban 3 par-
kettás, 1 hall, fürdő, cse-
léd szobás ház, szuterin-
ben mosókonyha, házmes-
teri lakás, ára 690 ezer lei.
Weisz Gizi Matei Basarab
Nyomda-u. 4. Tel. 10-22 89

ELADÓ villamos megállónál
beköltözhető 6 szobás,
fürdőszobás magánház, 12
jószágra istálló, kocsiszin,
mintagazdasági udvarral,
500 ezer leiert, esetleg el-
cserezném kisebb házzal,
hogy pénz is kapjak. Weisz
Gizi Basarab Nyomda-u. 4.
telefon 10-22. 90

WERNER: Szabad pálya,
MARLITT: Vénkisasszony
titka című könyvet megvé-
telre kereszem. Cim a He-
gedűs Hirlapirodában. 905

Elveszett

ELVESZETT szobát este
Kossuth-utcatól a Ru-
kovszky utig egy női brit-
liánus gyűrű. Becsület-
es megtaláló illő jutalom elle-
nébe adja be a kiadóhiva-
talba. 100

VESEK

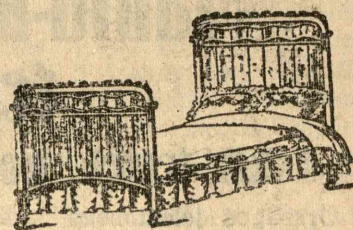
legmagasabb napi árban
aranyat, ezüstöt, drága-
követ

ELADOK

nagyon olcsón minden-
féle saját készítésű ék-
szereket és svájci kar-
szab és fali órákat,
ugyszintén javítok

Urán,

Nic. Jorga (Zöldfa u.) 8
889

Vas- és rézbutor,
mosdóasztal, szek-
rénnyagok gyári
lerakata 480

KUN **vaskeres-**
kedőnél
Avram Iancu (Kossuth-utca 3. sz.

Ha fontos

az egészsége, kényelme
és izmossága, akkor ren-
deljen hygienikus orvosi

779-2 **h a s k ö t ő t**

Kováts Sándorné

specialistánál. — Nilgésztelep.

Olcsón, szépen, gyorsan
fest, tisztít, mos, vasal

Szabó László
kelmefestő

Take Ionescu (Körös)-utca 1.
Bazárépület Bul. Reg. Ferdinand 2.

Butorok

egész finom minőségben, hálók,
ebédők hallatlan olcsón. Kül-
földi áru megérkezett. Ne mu-
lassza el senki az alkalmat!

STEINER butorraktár

Avram I. (Kossuth-u.) 1. suterin

Csokoládé
bonbon
szakértőkhöz

Sok évi tapasztalat folytán —
saját cégem alatt — egy szín-
házi külföldi mintájú csoko-
ládé-bonbont hoztam forga-
lomba a legfrissebb minőség-
ben (à la Gerbaud).

Kérem róla meggyőződni.
Kilója ezen különleges vegyítéknek
Lei 240.—, 10 deka Lei 24.—
Ennél jobbat soha nem evett.
Kizárólagos egyedárúsítás

Aszódinál

Sas-palota 467

Szőrmeárak

nagy választékban, leg-
jutányosabban kapható

Leichner szücs

Strada Ep. Ciorogariu 4.

906

Sonnenfeld A. R. Nagyvárad